



ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΣΟΚ ΓΙΑ ΤΗΝ
Α΄ ΒΑΘΜΙΑ ΚΑΙ Β΄ ΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**

Αθήνα, 28.02.2008

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΣΟΚ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑ
ΓΝΩΣΗ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ**

Ένα νέο εκπαιδευτικό σύστημα για τη νέα εποχή

Στη νέα εποχή με τις νέες απαιτήσεις, όπου οι γνώσεις απαξιώνονται γρήγορα, η οργάνωση της εργασίας αλλάζει και η μάθηση γίνεται διαδικασία ολόκληρης της ζωής, θέλουμε παιδεία με αξίες, με βάση τις αρχές του ουμανισμού, της δημοκρατίας, της αλληλεγγύης, του υπεύθυνου και ενεργού πολίτη. Θέλουμε παιδεία που δίνει στους μαθητές, φοιτητές και ενήλικες σύγχρονες γνώσεις και δεξιότητες, και αναπτύσσει τη δημιουργικότητά τους. Στόχος μας η συνεχής βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης. Στόχος μας η χώρα μας να γίνει διεθνές κέντρο εκπαίδευσης, έρευνας και καινοτομίας.

Επενδύουμε στον άνθρωπο, τις γνώσεις και τη δημιουργικότητά του, στην ικανότητα καινοτομίας, επιχειρηματικής πρωτοβουλίας και απασχόλησης κάθε ατόμου ανάλογα με τις κλίσεις, τα ενδιαφέροντα, τις ικανότητες, το ταλέντο και τις γνώσεις του και όχι ανάλογα με την καταγωγή του, την κοινωνική και γεωγραφική του προέλευση, το φύλο, τη θρησκεία ή την κομματική του ένταξη.

Το ΠΑΣΟΚ εγγυάται στη νέα γενιά και στην κάθε οικογένεια τη δημόσια δωρεάν Παιδεία που έχει σήμερα ανάγκη ο τόπος. Ένα εκπαιδευτικό σύστημα στηριγμένο στην ποιότητα και στην αξιολόγηση, όπου οι σύγχρονες υποδομές, η πληροφορική και οι νέες τεχνολογίες θα είναι αυτονόητη καθημερινότητα στο σχολείο και στο Πανεπιστήμιο. Ένα εκπαιδευτικό σύστημα που λειτουργεί ως δύναμη ανάπτυξης και κοινωνικής συνοχής, ως εργαλείο αναδιανομής του πλούτου και όχι ως μέσο αναπαραγωγής των κοινωνικών διακρίσεων και δημιουργίας νέων αποκλεισμών. Ένα εκπαιδευτικό σύστημα συνδεδεμένο με την κοινωνία και την παραγωγή, που θα δίνει στους νέους μας όλες τις δυνατότητες να γίνουν ισότιμοι πολίτες της Ευρώπης.

Θέλουμε οι Έλληνες μαθητές και μαθήτριες να φύγουν άμεσα από τις τελευταίες θέσεις στις διεθνείς συγκρίσεις μέτρησης των επιδόσεων των μαθητών. Βάζουμε ως στόχο στο τέλος της πρώτης τετραετίας οι Έλληνες μαθητές και μαθήτριες να βελτιώσουν, τουλάχιστον κατά πέντε θέσεις, την απόδοσή τους στην κατάταξη των χωρών του ΟΟΣΑ. Διασφαλίζουμε την καθολική πρόσβαση στη 12ετή εκπαίδευση.

Η υπάρχουσα κατάσταση χρειάζεται επείγοντως ανατροπή και ρήξεις. Χρειάζεται μια επανάσταση, που θα φέρει την εκπαίδευση στο ρυθμό των σύγχρονων εξελίξεων και τη γνώση στην καρδιά της κοινωνίας. Χρειάζεται ένα δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα απελευθερωμένο από τα δεσμά του κρατισμού και της γραφειοκρατίας, ανοιχτό στη δημιουργία, στην ελεύθερη σκέψη, στις τεχνολογίες και στις απαιτήσεις της νέας εποχής. **Ένα πραγματικά δημόσιο δωρεάν σύστημα που μειώνει δραστικά το κόστος για την εκπαίδευση στη μέση οικογένεια που ζει στην Ελλάδα.**

Το ΠΑΣΟΚ εγγυάται τη συνεχή αύξηση της χρηματοδότησης για την Παιδεία, ώστε να επιτευχθεί ο στόχος του 5% του ΑΕΠ στο τέλος της τετραετίας και η διάθεση και 40% του Δ' ΚΠΣ στους ανθρωπίνους πόρους. Από τον πρώτο χρόνο, από τον πρώτο προϋπολογισμό που θα καταρτίσει η κυβέρνηση μας, η αύξηση αυτή θα φτάσει το ένα δισεκατομμύριο ευρώ. Το ΠΑΣΟΚ εγγυάται τη διαρκή επιμόρφωση, την αντικειμενική αξιολόγηση, τη συμμετοχή και την αύξηση των μισθών των εκπαιδευτικών. Θέλουμε τους εκπαιδευτικούς πρωταγωνιστές στην προσπάθεια για την αναγέννηση της παιδείας.

Ένα ανοικτό σχολείο που βλέπει στο μέλλον

- **Προσχολική αγωγή και εκπαίδευση για όλους.** Καθιστούμε την προσχολική εκπαίδευση δημόσιο αγαθό. Το εγγυόμαστε σταδιακά για όλα τα παιδιά άνω των 3 ετών.
- **Διαδίκτυο και ξένες γλώσσες.** Κάθε μαθητής που τελειώνει το Γυμνάσιο θα αποκτά, μέσα από τη σχολική εκπαίδευση, διεθνώς αναγνωρισμένα πιστοποιητικά επάρκειας στη χρήση του διαδικτύου και γλωσσομάθειας για μια τουλάχιστον ξένη γλώσσα. Εξασφαλίζονται σύγχρονες υποδομές παντού, φορητός υπολογιστής και δωρεάν γρήγορη πρόσβαση στο διαδίκτυο για κάθε μαθητή. Γενικεύουμε τη χρήση Ελεύθερου Λογισμικού στην Εκπαίδευση.
- **Εθνικό Πλαίσιο Προγράμματος.** Αντικαθιστούμε το ασφυκτικό αναλυτικό πρόγραμμα με ένα εθνικό πλαίσιο προγράμματος που θα ανοίγει τα περιθώρια για δημιουργία και πρωτοβουλίες σε κάθε σχολείο. Θέτουμε εθνικούς στόχους μάθησης σε κάθε βαθμίδα και δίνουμε τη δυνατότητα προσαρμογής του σχολείου σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, στις ανάγκες των μαθητών και των γονέων, των κλίσεων, των ενδιαφερόντων, της δημιουργικότητας όλων των μαθητών. Αλλάζουμε τους τρόπους διδασκαλίας και οργάνωσης της μάθησης. Μετατρέπουμε την τάξη από διαχειριστικό εργαλείο γνώσης σε δημιουργικό εργαστήριο σκέψης. Μετατοπίζουμε την έμφαση της μάθησης από την αποστήθιση πληροφοριών από ένα βιβλίο στην εμβάθυνση και την οικοδόμηση της γνώσης από τον ίδιο τον μαθητή, από διαφορετικές πηγές μάθησης, και γνωστικά πεδία. Καλλιεργούμε την ομαδικότητα, την πρωτοβουλία, τη δημιουργικότητα, τη φαντασία, την αισθητική, την ατομική ευθύνη του μαθητή και την αντίληψη ότι τα δικαιώματα συνδέονται και με αντίστοιχες υποχρεώσεις. Ενισχύουμε την γλωσσική ανάπτυξη, την εκμάθηση ξένων γλωσσών, τις επιστήμες, την ιστορική σκέψη, τον πολιτισμό, τον αθλητισμό και τον ψηφιακό αλφαριθμητισμό. Μετατρέπουμε τις νέες τεχνολογίες σε καθημερινό εργαλείο μάθησης.
- **Ανοικτό σχολείο σε στενή συνεργασία με γονείς και τοπική κοινωνία.** Οικοδομούμε μια δυναμική εκπαιδευτική μονάδα, με ευελιξία, λόγο και ευθύνη στη διαχείριση πόρων και την οργάνωση της μάθησης. Το ανοικτό

σχολείο λειτουργεί ως τοπική κοινότητα, με ιδιαίτερη ταυτότητα, ικανό να ανταποκρίνεται αποτελεσματικά και με ποιότητα στις ατομικές ανάγκες κάθε μαθητή ξεχωριστά. Δίνει ρόλο και συμμετοχή στους γονείς, στους περιφερειακούς και τοπικούς φορείς. Διαβουλεύεται και συνεργάζεται στενά μαζί τους για τη διοίκηση και παιδαγωγική καθοδήγηση. Διαθέτει βιβλιοθήκη και δυνατότητα πρόσβασης σε ηλεκτρονικές πηγές πληροφόρησης και βάσεις δεδομένων. Γίνεται χώρος μόρφωσης και πληροφόρησης για ολόκληρη τη γειτονιά. Προσφέρει ευκαιρίες για μάθηση, απόκτηση γνώσεων και ανάπτυξη δεξιοτήτων σε όλους, με τα ολόημερα προγράμματα, τα προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας, πρόσθετης διδακτικής στήριξης, τα εσπερινά σχολεία, τα προγράμματα επιμόρφωσης εκπαιδευτικών, τη συμβουλευτική γονέων, τη δια βίου εκπαίδευση, τη λαϊκή επιμόρφωση. Διαμορφώνει ένα πλαίσιο μάθησης και εργασίας, με κανόνες δεοντολογίας, σεβασμό και αξιοπρέπεια στη σχέση εκπαιδευτικού μαθητή. Προσαρμόζεται και ανταποκρίνεται στις ανάγκες των ατόμων με αναπηρίες. Το έργο του αξιολογείται, ενισχύεται και επιβραβεύεται.

- **Ολοήμερο σχολείο ο γενικός κανόνας.** Ως το τέλος της τετραετίας, το ολόημερο Σχολείο θα είναι βασικός τύπος σχολείου σε όλες τις βαθμίδες. Αναδιοργανώνουμε και αναβαθμίζουμε την ολόημερη παραμονή στο σχολείο. Εισάγουμε νέο ενιαίο ημερήσιο πρόγραμμα, όπου εντάσσονται οργανικά τα μαθήματα του σημερινού πρωινού σχολείου, η εκμάθηση ξένων γλωσσών, πρόσθετες δραστηριότητες αλλά και η προετοιμασία για την επόμενη μέρα, η ενισχυτική διδασκαλία και γενικότερα το πρόγραμμα υποστήριξης του πρωινού ωραρίου. Με δημιουργική ολόημερη δραστηριότητα και μέριμνα για το παιδί. Ο μαθητής έχει ελεύθερο χρόνο. 'Η τσάντα του μένει στο σχολείο'.
- **Η έμφαση εκεί που υπάρχει μεγαλύτερη ανάγκη.** Αυξημένη χρηματοδότηση στη σχολική μονάδα, πρόσθετα κίνητρα και στοχευμένη επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, ειδικά προγράμματα ολοκληρωμένης παρέμβασης, στο σχολείο και το σπίτι, εκεί όπου υπάρχει μεγαλύτερη ανάγκη και στις απομακρυσμένες περιοχές. Επεκτείνουμε τα προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας και πρόσθετης διδακτικής στήριξης. Ενισχύουμε το ρόλο των γονέων στην οργάνωσή τους. Το έργο τους αξιολογείται και βελτιώνεται.
- **Σύγχρονο σύστημα Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης για παιδιά με αναπηρία.** Εξασφαλίζουμε την ισότιμη συμμετοχή στη μάθηση για όλα τα παιδιά αδιακρίτως προέλευσης, νοητικής ή σωματικής ικανότητας ή άλλων ιδιαιτεροτήτων. Οικοδομούμε νέο δημόσιο σύστημα ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης, ενσωματωμένο στο εκπαιδευτικό μας σύστημα, με προσανατολισμό το μέλλον του μαθητή, αξιοποιώντας τις νέες τεχνολογίες και προτεραιότητα στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση των παιδιών με αναπηρίες.

- **Διαπολιτισμική εκπαίδευση.** Στηρίζουμε δράσεις και πρακτικές με διαπολιτισμικό προσανατολισμό για όλους. Με βάση τις αρχές της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης εξασφαλίζουμε την ομαλή ένταξη των μαθητών με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες (παλιννοστούντες, μουσουλμανόπαιδες, τσιγγανόπαιδες, αλλοδαπούς), στην εκπαίδευση και τη ζωή.
- **Αυτοδύναμο Λύκειο με Εθνικό Απολυτήριο.** Αυτοδύναμη εκπαιδευτική βαθμίδα με μορφωτική και επαγγελματική αξία που πιστοποιείται με το Εθνικό Απολυτήριο το οποίο δίνεται μετά από γενικές και αντικειμενικές εξετάσεις, σε επιλεγμένο αριθμό μαθημάτων.
- **Αυτοδύναμο Τεχνολογικό και Επαγγελματικό Λύκειο.** Αυξάνουμε τις ευκαιρίες και διευρύνουμε τις επιλογές των μαθητών με την αναδιοργάνωση της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και τη δημιουργία αυτοδύναμου Τεχνολογικού Λυκείου. Οι μαθητές του θα έχουν τη δυνατότητα επιλογών σε προγράμματα και εκπαιδευτικές διαδρομές για την ολοκλήρωση των επαγγελματικών τους στόχων, χωρίς φραγμούς και μονόδρομους. Το αυτοδύναμο Τεχνολογικό Λύκειο, ισότιμο με τους άλλους τύπους Λυκείων, εξασφαλίζει στους μαθητές του επαγγελματική επάρκεια, γενική καλλιέργεια, δεξιότητες για δια βίου μάθηση και την δυνατότητα συνέχισης των σπουδών τους στην Ανώτατη Εκπαίδευση. Διευρύνουμε τις δυνατότητες οριζόντιας μετακίνησης των μαθητών στους διαφορετικούς τύπους Λυκείου. Ενισχύουμε το ρόλο και τη συμμετοχή των περιφερειακών και τοπικών αρχών και παραγωγικών φορέων για την διασύνδεση των ειδικοτήτων του Τεχνολογικού Λυκείου με τις ανάγκες της τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης. Η Αρχική Κατάρτιση στα ΙΕΚ συνδέεται οργανωμένα και αποτελεσματικά με την τεχνική-επαγγελματική Εκπαίδευση, προσφέροντας περαιτέρω ευκαιρίες επαγγελματικής και εργασιακής εξέλιξης και ασφάλειας.
- **Αλλαγή του εξεταστικού συστήματος με στόχο να επαλειφθεί η ανάγκη της φροντιστηριακής προετοιμασίας αλλά και της ανούσιας αποστήθισης.** Να αναπτύσσεται με σεβασμό η προσωπικότητα του μαθητή. Οι νέοι που παίρνουν Εθνικό Απολυτήριο, θα έχουν εγγυημένο ποσό στο όνομά τους από το κράτος, στο ύψος του κόστους σπουδών. Το ποσό αυτό θα κατευθύνεται στο δημόσιο Ίδρυμα που θα τους δέχεται. Τα ΑΕΙ και τα ΤΕΙ θα θέτουν τους όρους εισαγωγής με βάση το Εθνικό Απολυτήριο, οι οποίοι μπορεί να είναι διαφορετικοί από Ίδρυμα σε Ίδρυμα. Ο υποψήφιος θα εισάγεται στη Σχολή ή στο Πανεπιστήμιο, όχι στο Τμήμα, δίνοντάς του έτσι μεγαλύτερο εύρος επιλογών. Το ΠΑΣΟΚ θα θέσει σε δημόσιο διάλογο εναλλακτικά συστήματα που διασφαλίζουν τις παραπάνω προϋποθέσεις.
- **Εκπαιδευτικοί με επαγγελματικό και κοινωνικό κύρος.** Βελτίωση του μισθού των εκπαιδευτικών που θα συνδυαστεί με τον αναβαθμισμένο ρόλο τους, τις αυξημένες υποχρεώσεις τους, την επιμόρφωση και ένα σύστημα αξιολόγησης της εκπαιδευτικής μονάδας και του έργου τους. Παροχή ειδικών

κινήτρων για την προσέλκυση εκπαιδευτικών με εξειδικευμένα προσόντα σε σχολεία που σήμερα δεν θεωρούνται ελκυστικά λόγω γεωγραφικής θέσης ή άλλων συνθηκών. Ενθαρρύνουμε τη μακρόχρονη παραμονή των εκπαιδευτικών τους στο ίδιο σχολείο. Ενισχύουμε την αρχική εκπαίδευση των καθηγητών μέσης εκπαίδευσης με μεταπτυχιακό κύκλο μαθημάτων ετήσιας διάρκειας, με πρακτικά σεμινάρια παιδαγωγικής και κατάρτιση στη χρήση και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση. Αναβαθμίζουμε το ρόλο της ΑΣΠΑΙΤΕ (Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης) για την δημιουργία στελεχών της εκπαίδευσης. Διασφαλίζουμε τη δυνατότητα των εκπαιδευτικών να επιμορφώνονται και να παρακολουθούν τις εξελίξεις στο αντικείμενό τους, να ανανεώνουν τις δεξιότητές τους και να βελτιώνουν τις παιδαγωγικές του μεθόδους σε όλη τη διάρκεια της εκπαιδευτικής του θητείας. Διαμορφώνουμε ειδικά προγράμματα διαρκούς επιμόρφωσης για τους εκπαιδευτικούς της τεχνολογικής εκπαίδευσης. Οργανώνουμε ειδική εκπαίδευση για τα στελέχη της εκπαίδευσης.